

Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih posrednega uporabnika proračuna Inštituta za novejšo zgodovino v letu 2005

1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo naše delovno področje

Inštitut za novejšo zgodovino je javni raziskovalni zavod, ki ga je ustanovila Republika Slovenija. Ustanoviteljske obveznosti izvršuje Vlada R Slovenije. Sedež inštituta je v Ljubljani, Kongresni trg 1. Dejavnost inštituta je določena s sklepom o spremembi sklepa o preoblikovanju Inštituta za novejšo zgodovino v javni raziskovalni zavod. Delovno področje inštituta je v skladu z uredbo in ^ uporabo standardne klasifikacije dejavnosti in je naslednje:

Raziskave in eksperimentalni razvoj na področju humanistike	K/73.202
Drugo izobraževanje	M/80.422
Dejavnost knjižnice	0/92.511
Izdajanje knjig	DE/22.110
Izdajanje knjig in periodike	DE/22.130

2. Večletni program dela, razvoja in nacionalni program Inštituta za novejšo zgodovino

Na Inštitutu za novejšo zgodovino izvajamo več raziskovalnih programov in projektov ter načrtujemo njihovo nadaljevanje ali nove faze dela v skladu z znanstvenim načrtom. V letu 2005 smo izvajali večletne raziskovalne programe ^ in projekte:

- raziskovalni program »Idejnopolitični in kulturni pluralizem in monizem na Slovenskem v 20. stoletju« (do 31. 12. 2008; 10 raziskovalcev in 1 tehnični sodelavec z urami; 1 MR; 1 raziskovalka brez ur)
- raziskovalni program »Podobe gospodarske in socialne modernizacije na Slovenskem v 19. in 20. stoletju« (do 31. 12. 2008; 5 raziskovalcev in en tehnični sodelavec z urami, 1 MR, 1 upokojena raziskovalka, 1 tehnični sodelavec)
- projekt »Slovenija med drugo svetovno vojno v evropskih primerjavah« (do 31.6. 2007; 3 raziskovalci)
- ciljni raziskovalni projekt »Smrtne žrtve med prebivalstvom na območju R Slovenije med drugo svetovno vojno in neposredno po njej« (do 30. 9. 2006; 4 raziskovalke)
- ciljni raziskovalni projekt »Slovenske oborožene sile v 20. stoletju, njihovo bojevanje in družbena vloga« (do 15. 8. 2006; 5 raziskovalcev)
- v sodelovanju z ZRC SAZU izvajamo projekt »Habitus slovenskega podjetnika med 1960 in 1990« (do 31. 8. 2008; 1 raziskovalec)

- v letu 2006 načrtujemo nadaljevanje dela (prijavo nove dvoletne faze raziskovanja) na navedenih ciljnih raziskovalnih projektih (»Preverjanje podatkov v matičnih knjigah umrlih in drugih fondih«) in utemeljili smo potrebo po razpisu 3 novih CRP (»Nemška mobilizacija Slovencev 1941-1941«; »Slovenska sodišča 1944-1946 in kršenje človekovih pravic«). Načrtujemo tudi prijavo infrastrukturnih in raziskovalnih projektov, ker pa še ni razpisov pri ARRS, je načrtovanje dela močno ovirano.

- Kot projekt pri katerem je INZ finančno in vsebinsko sodeloval, po pogodbi z založbo Mladinska knjiga o so-izdajateljstvu, lahko štejeemo tudi pripravo monografije v dveh delih »Slovenska novejša zgodovina 1848-1991«. Projekt je bil dokončan oktobra 2005 z izidom monografije.

3. in 4. letni cilji Inštituta za novejšo zgodovino, zastavljeni za leto 2005 in ocena uspeha pri doseganju ciljev

PRIHODKI	načrt 2005	realizacija 2005	indeks
MVZT - raziskovalni programi	108.871	108.871	1,000
MVZT - raziskovalni projekti, CRP	88.744	49.614	0,559
MVZT - ustanoviteljske obveznosti	59.335	59.335	1,000
MVZT - mladi raziskovalci	17.798	7.394	0,415
tisk, INDOK, monografije		13.111	
Mednarodna znanstvena konferenca	3.432	634	0,185
Vzdrževanje stavbe	38.300	36.206	0,945
Finančni prihodki	8.200	2.111	0,257
Drugo	27.030	6.167	0,228
Akumulirani presežki iz preteklih let	0	49.216	
SKUPAJ	351.710	332.659	
ODHODKI	načrt 2005	realizacija 2005	indeks
Stroški materiala	14.200	16.607	1,170
Stroški storitev	22.713	49.603	2,184
Plače- bruto	155.170	163.969	1,057
Prispevki in davki na plače	36.684	39.554	1,078
Drugi stroški dela	22.807	19.101	0,838
Amortizacija	7.840	4.865	0,621

Stanje na raziskovalnem skladu po pokritju izgube	49.216	36.677	0,625
Drugi stroški	639	2.283	3,573
Presežek odhodkov	39.422	0	
SKUPAJ	358.115	332.659	

5. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela

Izvajanje programa v letu 2005 ni teklo v skladu z načeli in predpisi, ki bi jih želeli uveljaviti. Prva težava je bila v tem, da raziskovalci niso bili 'pokriti' z urami, kar se kaže v razkoraku med načrtovanimi urami in prihodki iz raziskovalnih projektov (prijavljeni projekt »Evropski vplivi na slovensko družbo 1848-19912 je bila zavrnjen, enako velja za načrtovane prijave mladih raziskovalcev). Zaradi znižanja števila raziskovalnih ur na programih in projektih je prišlo do neskladja pri pokrivanju stroškov iz raziskovalne ure, saj je zaradi izplačevanja plač po postavkah Kolektivne pogodbe za raziskovalno dejavnost, za plače bil porabljen večji odstotek denarja od predpisanega na račun materialnih stroškov posameznega raziskovalca. Ta del se je pokrival bodisi iz naslova materialnih stroškov na raziskovalca, bodisi iz postavke ustanoviteljske obveznosti. Od srede 2005 smo imeli enega raziskovalce popolnoma nepokritega z urami in enega z zgolj minimalnimi urami, kar je dodatno bremenilo ustanoviteljske obveznosti. Podobno se je ponovilo pri CRP »Žrtve druge svetovne vojne«...), kjer so dejanski stroški projekta za bili več kot dvakrat višji od prihodkov. Finančno izvajanje programa ni teklo po predvidevanjih niti pri izdajanju knjižne zbirke INZ »Recognitiones-Razpoznavanja«, niti pri izdajanju revije Prispevki. Izdali smo dve monografiji, ki sta sicer dobili nekaj subvencije ARRS, vendar sta obe monografiji prinesli 1,5 milijona sit izgube. Manjkajoča sredstva smo nadomestili s sredstvi iz raziskovalnega sklada.

Zaradi radikalnega krčenja porabe INZ (iz naslova materialnih stroškov in storitev) so že vidne posledice. Pri inventuri se je izkazalo, da imamo popolnoma amortizirano računalniško opremo (uporabni so 4 računalniki in strežnik; zastarela in premalo zmogljiva je oprema za CRP »Žrtve...«).

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji preteklega leta

PRIHODKI	2004	2005	indeks
ARRS - raziskovalni programi	95.639	108.871	1,138
ARRS - raziskovalni projekti	36.991	33.940	0,918
ARRS - ustanoviteljske obveznosti	57.364	59.335	1,034

ARRS - mladi raziskovalci	6.331	7.394	1,168
ARRS - tisk, INDOK, monografija:	2.496	3.884	1,556
tisk		1.800	
tuja literatura		400	
monografije		1.684	
MK - projekt izdaje zbornika Modinci		2.500	
NVZT - CRP Tominšek	8.100	3.600	0,444
MDDS - CRP Tominšek		4.500	
MVZT - CRP Guštin	10.000	300	0,030
MO - CRP Guštin		7.700	
KAD in kolektivna pogodba:	6.391	6.302	0,986
KAD (pokoje .zdrav.zavarovanje)		1.231	
Kolektivna pogodba (prevoz, prehrana)		3.203	
Regres		1.868	
Mednarodna znanstvena konferenca	981	634	0,646
Prodaja literature	632	746	1,180
Vzdrževanje stavbe	10.145	11.203	1,104
Najemnine	26.892	25.003	0,930
Obresti, portfelj	7.890	2.111	0,268
Ostali prihodki:	2.450	5.420	2,212
Stud.programi CEI (prefakturiranje)		2.832	
Plačilo poizvedbe o žrtvah (projekt CRP Tominšek)		2.572	
Parske izravnave, prejete odškodnine		16	
Odprava dolg.rezervacij	2.573	0	0,000
Odprava krat.rezervacij	24.449	49.216	2,013
SKUPAJ	299.324	332.659	1,111
ODHODKI	2004	2005	indeks
Pisarniški material, mat. stroški in drobni inventar	1.496	2.648	1,770
Porabljena energija	7.084	7.545	1,065
PTT stroški, telefoni, internet	1.953	2.119	1,085

Stroški vzdrževanja stavbe in komunalnih storitev	2.172	19.332	8,901
Amortizacija in odpis zastarele rač.opreme	6.869	5.665	0,825
Plače- bruto	150.650	163.969	1,088
Prispevki in davki na plače	35.616	39.554	1,111
Prehrana, prevoz zaposlenih	7.370	8.411	1,141
Ostale dajatve iz kolektivne pogodbe:	6.786	8.513	1,254
Odpravnina ob upokojitvi		3.363	
Regres za letni dopust		4.052	
Jubilejne nagrade in ostale nagrade		1.098	
Pokojninsko zdrav. zavarovanj e	3.100	2.177	0,702
Dnevnice in kilometrina na si. poteh doma in v tujini	5.670	3.963	0,699
Avtorski honorarji, sejnine	4.886	5.905	1,209
Avtorski honorarji - ostalo		4.732	
Avtorski honorarji CRP		917	
sejnine		256	
Stroški izobraževanja	2.686	3.443	1,282
Nabava knjig in revij	4.878	6.414	1,315
Stroški reprezentance	819	1.118	1,365
Vkalkulirani stroški raziskovalnega sklada	49.216	36.677	0,745
Drugi stroški:	8.073	15.206	
Bančne storitve in provizije		556	
Računalniške storitve		2.766	
Prevajalske storitve		3.001	
Zdravstvene, odvetniške in notarske storitve		2.134	
Fotokopiranje, vezava, oblikovanja, tiskarske storitve		4.777	
Najemnine in organ, storitve v zvezi z najemi		859	
Članarine, takse, vize, zavarovanja in podobo		1.113	
SKUPAJ	299.324	332.659	1,111

Med odhodki je opazno znižanje stroškov amortizacije, zaradi zmanjšanega nakupa opreme. Zvišanje stroškov, kot so, prehrana in prevoz ter dajatve iz kolektivne pogodbe so stroški, na katere nimamo vpliva. Enako velja za dajatve iz kolektivne

pogodbe, ki so narasli zaradi izplačila odpravnine ob upokojitvi znanstvenega svetnika in izplačilu jubilejnih nagrad.

Stroški od odvetniških storitev so novi, ker nimamo več redno zaposlenega pravnika, ampak odvetnico, ki je bila plačana po mesečnem pavšalnem znesku na podlagi pogodbe. To pogodbo smo novembra 2005 prekinili in odtlej plačevali stroške po odvetniški tarifi za opravljeno delo.

Povišanje potnih stroškov in dnevnic je posledica večje udeležbe raziskovalcev na mednarodnih znanstvenih posvetih in zaradi organizacije mednarodnega znanstvenega posveta, ki ga je INZ pripravil v septembru 2005. Priprava posveta je nekoliko zvišala tudi stroške reprezentance.

Stroški izobraževanja so povišani zaradi prehoda na nov računovodski način dela (stroškovna mesta) in zaradi izvolitve v višje nazive pri znanstvenih klavcih. V letu 2005 smo FF v Ljubljani izplačali sredstva v višini nekaj čez 1,1 milijona za eno izvolitev v višji naziv in za en doktorski študij. Na cene poštnih in telefonskih storitev nismo imeli vpliva, prav tako ne na cene knjig in osnovnega pisarniškega materiala. Podobno velja za storitve tiskanja knjig.

INZ je v letu 2005 prevzel tudi izdajo znanstvenega zbornika z mednarodnega posveta »Modinci«, katerega je pred leti organizirala R Slovenija. Stroške izdaje zbornika je pokrilo ministrstvo za kulturo.

Izgubo, ki jo je INZ ustvaril v letu 2005 iz različnih (prej navedenih) naslovov smo in znaša **12,539.000,00 sit**, pokrili iz sredstev raziskovalnega sklada. Temu bi se v bodoče morali izogibati, saj je namen raziskovalnega sklada drugje.

7. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja

Ocena gospodarnosti poslovanja je zadovoljiva glede na težave, ki smo jih orisali. Zastavljeni cilji raziskovalnega dela, dodatna dejavnost raziskovalcev na domačih in mednarodnih znanstvenih srečanjih, nabave in urejanje knjižničnega fonda in delovanje uprave so tekli po načrtu in ga marsikje tudi presegli. V upravi inštituta delajo poleg direktorice še tri zaposlene administrativno-računovodske delavke, ki so od novembra 2005 polno zaposlene z uvedbo stroškovnih mest in urejanjem poslovanja INZ. Stavbo Kongresni trg 1 upravljamo na podlagi predpisov in vzdržujemo, kolikor moremo.

8. Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora posrednega uporabnika

Direktorica inštituta je od 1.1.2006 uvedla vodenje prihodkov in odhodkov INZ po stroškovnih mestih; na podlagi teh se mesečno izdelujejo tudi tekoče bilance za boljšo preglednost finančnega stanja INZ. Iz sredstev akumuliranih v preteklih letih je UO na predlog direktorice decembra leta 2005 oblikoval raziskovalni sklad v skladu s predpisi. V pripravi je tudi pravilnik o računovodstvu, ki bo posebej opredelil materialno odgovornost uslužbencev INZ. UO Inštituta oziroma direktorica inštituta sta poleg tega sprožila še postopke za sprejem drugih manjkajočih ali zastarelih aktov INZ (Poslovnik UO, Pravilnik o oddaji naročil male vrednosti) ter postopke za zbiranje ponudb za večja naročila; na podlagi razpisa bo INZ obnovil ali sklenili nove pogodbe za vse višje izdatke INZ kot so tiskanje monografij in revije Prispevki, varovanje stavbe, čiščenje, zaščito fasade, redno vzdrževanje informacijskega sistema

ipd. Za bolj pregledno poslovanje je direktorica ustanovila dve komisiji: eno za pregled poslovanja v preteklih letih (od 2000 do 2005) in drugo za pregled ponudb pri oddaji naročil male vrednosti.

Znanstveno-raziskovalno delo, načrte in finančne možnosti za to delo sprti nadzoruje Znanstveni svet INZ, poslovanje in sprejem aktov pa UO. Za izvedbo vseh obveznosti in pravilno poslovanje je odgovorna direktorica inštituta.

9. Pojasnila doseženih ciljev

Inštitut za novejšo zgodovino je v letu 2005 dosegel načrtane cilje, ko gre za znanstveno raziskovalno delo. Nadaljeval je tudi, po svojih zmožnostih, z mednarodnimi stiki, udeležbo na mednarodnih srečanjih. Enako velja za informacijsko dokumentacijsko dejavnost in tiskanje revije »Prispevki« ter izdajanje monografij. Opozoriti pa velja, da bi se ta dejavnost lahko še povečala, če bi bil priliv finančnih sredstev večji.

Izvajanje programa dela vsebinsko še ni bilo moteno zaradi pomanjkljivih finančnih sredstev v letu 2005. Bo pa v letu 2006, ker delavcem INZ, ki imajo pogodbe o delu za določen čas, le-te potečejo sredi 2006 in jih s takim razmerjem med prihodki in odhodki ne bo mogoče podaljšati (gre za 5 zgodovinarjev, od tega 2 doktorja znanosti).

10. Učinki poslovanja na druga področja

V letu 2005 so raziskovalci inštituta ob rednem delu na programih in projektih v dovoljenem obsegu sodelovali tudi pri izvajanju del ali projektov drugih ustanov. Sedem raziskovalcev INZ je izvoljenih v pedagoške nazive (eden je bil v postopku za izvolitev leta 2005) in sodeluje pri izvajanju do-diplomskega pedagoškega procesa na oddelkih za zgodovino Filozofske fakultete in Fakultete za družbene vede v Ljubljani, Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru in na Univerzi v Kopru. Ti in še nekateri sodelujejo tudi pri izvedbi podiplomskega študija na vseh treh univerzah.

Uporabniki storitev INZ so tudi na drugih področjih. Tako smo v letu 2005 sklepali pogodbe z Ministrstvom za pravosodje za določen obseg dela. Zanimanje za Ciljne raziskovalne projekte kaže na zainteresiranost uporabnikov za raziskovanje in raziskovalne rezultate. Uporabniki za rezultate raziskav so tudi na področju založništva, osnovnega in srednjega šolstva (Zavod za šolstvo RS), pri različnih medijih. Postopoma prihajajo tudi ponudbe iz tujine. Poleg tega INZ izdaja ekspertna mnenja v rednih in revizijskih postopkih za pridobitev statusa vojne žrtve za posameznike in upravne enote. Vendar večina uporabnikov le uporablja rezultate dela INZ, le redki so tisti, ki sodelujejo pri financiranju tega raziskovalnega dela.

Direktorica Prof. dr. Jerca Vodušek Starič

Ljubljana, 22. februar 2006

Priloga:

- Vzorčna primerjava prihodkov in odhodkov za eno od stroškovnih mest (CRP »Žrtve druge svetovne vojne...«, ki ga vodi T. Tominšek Rihtar).

Vzorčna primerjava za stroškovno mesto - CRP »Žrtve druge svetovne vojne...«, ki kaže na naravo izgube v letu 2005:

stroški projekta v letu 2005:

Plače	
prispevki	2.712.314,00 SIT
davki	1.975.937,00 SIT
skupaj	16.961.153,00 SIT

prevoz	262.500,00 SIT
prehrana	458.450,00 SIT
skupaj	720.950,00 SIT

vzdrževanje informac. sistema:	1.296.000,00 SIT
pisarniški material:	125.803,00 SIT
dnevnice - delo na terenu:	126.268,00 SIT
skupaj :	<u>1.548.071,00 SIT</u>

Stroški CRP »Žrtve druge svetovne vojne...« v letu 2005: 19.230.174,00 SIT

Prihodki CRP »Žrtve druge svetovne vojne...« v letu 2005 8,100.000,00 SIT